

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2008 m. gruodžio 8 d. įsakymu Nr. 3D-672
(Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2012 m. birželio 5 d. įsakymo Nr. 3D-382
redakcija)

**LIETUVOS ŽUVININKYSTĖS SEKTORIAUS 2007–2013 METŲ VEIKSMŲ PROGRAMOS
TREČIOSIOS PRIORITETINĖS KRYPTIES „BENDRO INTERESO PRIEMONĖS“
PRIEMONĖS „ŽVEJYBOS UOSTAI, PRIEPLAUKOS, IŠKROVIMO VIETOS“
ĮGYVENDINIMO TAISYKLĖS**

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2007–2013 metų veiksmų programos trečiosios prioritutinės krypties „Bendro intereso priemonės“ priemonės „Žvejybos uostai, prieplaukos, iškrovimo vietos“ įgyvendinimo taisyklių (toliau – Taisyklės) tikslas – nustatyti paramos suteikimo pagal Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2007–2013 metų veiksmų programos trečiosios prioritutinės krypties „Bendro intereso priemonės“ priemonę „Žvejybos uostai, prieplaukos, iškrovimo vietos“ (toliau – Priemonė) tvarką.

2. Taisyklės parengtos vadovaujantis 2006 m. liepos 27 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1198/2006 dėl Europos žuvininkystės fondo (OL 2006 L 223, p. 1), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2012 m. balandžio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 387/2012 (OL 2012 L 129, p. 7), 2007 m. kovo 26 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 498/2007, nustatančiu išsamias Tarybos reglamento (EB) Nr. 1198/2006 dėl Europos žuvininkystės fondo įgyvendinimo taisykles (OL 2007 L 120, p. 1), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2010 m. gruodžio 22 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 1249/2010 (OL 2010 L 341, p. 3), Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2007–2013 metų veiksmų programa, patvirtinta 2007 m. gruodžio 17 d. Europos Komisijos sprendimu Nr. C/2007/6703 (toliau – Veiksmų programa), Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. vasario 13 d. nutarimu Nr. 190 „Dėl institucijų, atsakingų už Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2007–2013 metų veiksmų programos įgyvendinimą, paskyrimo“ (Žin., 2007, Nr. 22-840; 2010, Nr. 51-2488) ir atsižvelgiant į Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2007–2013 metų veiksmų programos administravimo taisykles, patvirtintas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2007 m. liepos 13 d. įsakymu Nr. 3D-339 (Žin., 2007, Nr. 83-3404; 2011, Nr. 32-1511) (toliau – Veiksmų programos administravimo taisyklės).

3. Taisyklėse vartojamos sąvokos:

Bendrosios išlaidos – atlyginimas inžinieriams, architektams, konsultantams ir ekspertams, konsultuojantiems techniniais, technologiniais, ekonominiais, organizaciniais ir teisiniais projekto

įgyvendinimo klausimais, kai tokios paslaugos nėra tęstinė veikla, susijusi su juridinio asmens įprastine veikla ir išlaidomis; taip pat su statinio projekto (įskaitant ekspertizę) rengimu susijusios išlaidos, projekto techninio tyrimo, patentų, licencijų ir statybos leidimų įsigijimo išlaidos bei turto, kuriam įsigyti ar sukurti buvo naudota parama, draudimo projekto įgyvendinimo laikotarpiui išlaidos.

Pelno nesiekiantis ūkio subjektas – ūkio subjektas, kurio veiklos tikslas nėra pelno siekimas. Jis gauto pelno negali skirstyti steigėjams, nariams, dalininkams, savininkams (pvz., visuomeninės organizacijos, viešosios įstaigos, asociacijos, labdaros ir paramos fondai ir t. t.).

Kitos Taisyklėse vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos žuvininkystės įstatyme (Žin., 2000, Nr. 56-1648; 2004, Nr. 73-2527), Veiksmų programos administravimo taisyklėse, reglamente (EB) Nr. 1198/2006, reglamente (EB) Nr. 498/2007.

II. PRIEMONĖS TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

4. Priemonės tikslas – užtikrinti veikiančių valstybinių ar privačių žvejybos uostų, prieplaukų ir kitų infrastruktūros objektų, kuriais naudojasi žvejai, plėtrą.

5. Priemonės uždaviniai:

5.1. žuvininkystės produktų iškrovimo, perdirbimo, saugojimo uostuose ir pardavimo aukcionuose sąlygų gerinimas;

5.2. atliekų laikymo ir apdorojimo sąlygų gerinimas;

5.3. žvejybos laivų aprūpinimas kuru, ledu, vandeniu ir elektra;

5.4. žvejybos laivų priežiūros ir įrenginių remonto gerinimas;

5.5. mažų žvejybos prieplaukų statyba, įrengimas, modernizavimas ir plėtra, didinant saugą iškrovimo ar pakrovimo metu;

5.6. žvejybos veiklos valdymo kompiuterizavimas;

5.7. darbo sąlygų ir saugos gerinimas;

5.8. bereikalingos priegaudos išmetimo sumažinimas.

III. REMIAMOS PROJEKTO VEIKLOS

6. Pagal Priemonę remiamos šios projekto veiklos:

6.1. investicijos į žuvininkystės produktų iškrovimo vietas Klaipėdos valstybiniame jūrų uoste, nurodytas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2004 m. rugpjūčio 24 d. įsakyme Nr. 3D-490 „Dėl žuvininkystės produktų iškrovimo Klaipėdos uoste“ (Žin., 2004, Nr. 132-4774; 2008, Nr. 26-949), ir su jomis besiribojančias teritorijas;

6.2. investicijos, skirtos žuvininkystės produktų iškrovimo vietoms pertvarkyti ir žvejų darbo sąlygoms iškrovimo vietose, nurodytose Žuvų išteklių naudotojų, žvejojančių Baltijos jūros priekrantėje, žuvininkystės produktų iškrovimo, pirminio pardavimo ir supirkimo vietų sąrašė, patvirtintame Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2006 m. gegužės 11 d. įsakymu Nr. 3D-197 (Žin., 2006, Nr. 57-2048; 2008, Nr. 118-4478) pagerinti;

6.3. investicijos, susijusios su sauga, skirtos mažoms žvejybos priedangoms statyti arba modernizuoti.

IV. TINKAMI IR NETINKAMI PAREIŠKĖJAI

7. Paramos paraiškas gauti paramą pagal Priemonę (toliau – paramos paraiška) gali teikti fiziniai ar juridiniai asmenys, valdantys uostą, prieplauką ar jų dalis nuosavybės, nuomos, panaudos, subnuomos, patikėjimo teise (toliau – pareiškėjas). Pareiškėjas gali teikti paramos paraišką kartu su partneriu – savivaldybe arba valstybės įmone Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija.

8. Pareiškėjas ar pareiškėjo atstovas (kai pareiškėjas – juridinis asmuo) turi būti ne jaunesnis kaip 18 metų amžiaus.

9. Pareiškėjas neturi turėti uždelstų įsiskolinimų Lietuvos Respublikos biudžetui ir, jei pareiškėjas yra registruotas draudėju – Valstybinio socialinio draudimo fondui (ši nuostata netaikoma juridiniams asmenims, kuriems Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka yra atidėti mokesčių arba socialinio draudimo įmokų mokėjimo terminai).

10. Pareiškėjas laikomas netinkamu ir negali teikti paramos paraiškos, jeigu:

10.1. jam yra iškelta byla dėl bankroto arba jis yra likviduojamas;

10.2. yra priimtas galutinis sprendimas dėl:

10.2.1. pareiškėjo, ketinusio gauti arba gavusio paramą iš Specialiosios žemės ūkio ir kaimo plėtros paramos programos, Europos žemės ūkio orientavimo ir garantijų fondo, Europos žemės ūkio garantijų fondo, Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai, Žuvininkystės orientavimo finansinio instrumento, Europos žuvininkystės fondo (toliau – EŽF), paramos sutarties ar paramos skyrimo sąlygų pažeidimo, kai pažeidimo suma lygi arba didesnė kaip 34 528 Lt. Tokiu atveju pareiškėjas neturi teisės pretenduoti į paramą vienerius metus nuo galutinio sprendimo priėmimo dienos;

10.2.2. pareiškėjo įvykdytos nusikalstamos veikos, susijusios su parama iš Specialiosios žemės ūkio ir kaimo plėtros paramos programos, Europos žemės ūkio orientavimo ir garantijų fondo, Europos žemės ūkio garantijų fondo, Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai, Žuvininkystės orientavimo finansinio instrumento, EŽF. Tokiu atveju pareiškėjas neturi teisės pretenduoti į paramą dvejus metus nuo galutinio sprendimo priėmimo.

11. Pareiškėjas gali teikti tik vieną paramos paraišką pagal Priemonę. Jei pirmoji paramos paraiška nėra išregistruota, kita to paties pareiškėjo pateikta paramos paraiška atmetama. Pakartotinai paramos pagal tą pačią Priemonę galima kreiptis tik įgyvendinus ankstesnįjį EŽF lėšomis finansuojamą projektą, t. y. ne anksčiau kaip pateikus paskutinį mokėjimo prašymą.

V. TINKAMUMO GAUTI PARAMĄ KRITERIJAI

12. Pareiškėjas paramos paraiškos pateikimo dieną turi atitikti tinkamumo gauti paramą kriterijus, kurie vertinami pagal pateiktus duomenis bei viešuosiuose registruose esančią informaciją. Tinkamumo gauti paramą kriterijai:

12.1. paramos paraišką teikia pareiškėjas, įvardytas tinkamu pareiškėju pagal šių Taisyklių IV skyrių;

12.2. projekte numatyti veiksmai ir išlaidos prisideda prie Taisyklių II skyriuje nurodyto tikslo ir vieno ar kelių uždavinių įgyvendinimo;

12.3. pareiškėjas patvirtina ir įsipareigoja užtikrinti, kad išlaidos, kurioms finansuoti prašoma paramos, nebuvo, nėra ir nebus finansuojamos iš kitų nacionalinių programų ir ES fondų;

12.4. pareiškėjas įsipareigoja užtikrinti, kad įgyvendintas projektas atitiks gyvūnų gerovės, veterinarijos, higienos, maisto kokybės reikalavimus;

12.5. pareiškėjas įsipareigoja užtikrinti, kad įgyvendintas projektas atitiks aplinkosaugos reikalavimus (Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymas (Žin., 1996, Nr. 82-1965; 2005, Nr. 84-3105);

12.6. pareiškėjas įsipareigoja užtikrinti, kad atliekamos investicijos, kurioms prašoma paramos, atitiks darbo saugos reikalavimus (Techninis reglamentas „Mašinų sauga“, patvirtintas Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2000 m. kovo 6 d. įsakymu Nr. 28 (Žin., 2000, Nr. 23-601; 2007, Nr. 129-5249), Elektrotechninių gaminių saugos techninis reglamentas, patvirtintas Lietuvos Respublikos ūkio ministro ir Lietuvos Respublikos standartizacijos departamento direktoriaus 1999 m. spalio 19 d. įsakymu Nr. 351/61 (Žin., 1999, Nr. 90-2663; 2001, Nr. 54-1932);

12.7. pareiškėjas patvirtina, kad tvarko / įsipareigoja tvarkyti buhalterinę apskaitą Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;

12.8. pateikta paramos paraiška turi būti visiškai sukomplektuota, t. y. kartu su paramos paraiška turi būti pateikti visi Taisyklių 1 priedo VII skyriuje „Pateikiami dokumentai” nurodyti dokumentai, jeigu šiose Taisyklėse ar paramos paraiškoje nėra numatyta, kad dokumentus galima pateikti kartu su atitinkamu mokėjimo prašymu;

12.9. pateiktame veiklos apraše pareiškėjas turi įrodyti, kad jis šiuo metu atitinka ir (arba) ateityje atitiks nustatytus ekonominio gyvybingumo kriterijus, pagal Ūkio subjektų, siekiančių pasinaudoti

parama pagal Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2007–2013 metų veiksmų programos priemones, ekonominio gyvybingumo nustatymo taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2010 m. vasario 4 d. įsakymu Nr. 3D-79 (Žin., 2010, Nr. 17-813);

12.10. jeigu projekte numatyta naujo statinio statyba, statinio rekonstravimas ar kapitalinis remontas, tai nekilnojamasis turtas pareiškėjo turi būti valdomas teisėtai pagrindais šia tvarka:

12.10.1. statiniai, kuriuose pagal projektą atliekami kapitalinio remonto darbai, rekonstruojami statiniai turi priklausyti pareiškėjui nuosavybės teise arba turi būti kitaip užtikrinamas teisėtas naudojimas jais (nuoma, panauda ir kt.) ne trumpiau kaip 5 (penkerius) metus nuo paramos sutarties pasirašymo dienos. Statinių nuomos ar kito teisėto naudojimosi jais faktas turi būti įregistruotas Nekilnojamojo turto registre iki paramos paraiškos pateikimo Nacionalinei mokėjimo agentūrai prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos (toliau – Agentūra) dienos. Jei statiniai, kuriuose pagal projektą atliekami kapitalinio remonto darbai, rekonstruojami statiniai priklauso pareiškėjui bendrosios nuosavybės teise (kartu su kitais asmenimis), pateikiamas rašytinis bendraturčio (-ių) sutikimas investuoti į jam (jiems) kartu su pareiškėju priklausantį turtą ir plėtoti veiklos apraše numatytą veiklą ne trumpiau kaip 5 (penkerius) metus nuo paramos sutarties pasirašymo dienos;

12.10.2. naujas pastatytas statinys turi priklausyti pareiškėjui nuosavybės teise ir negali priklausyti pareiškėjui kartu su kitais asmenimis. Žemė po naujai statomais statiniais turi priklausyti pareiškėjui nuosavybės teise arba turi būti kitaip užtikrinamas teisėtas naudojimas ja (nuoma, panauda ir kt.) ne trumpiau kaip 5 (penkerius) metus nuo paramos sutarties pasirašymo dienos. Žemės nuomos ar kito teisėto naudojimosi ja faktas turi būti įregistruotas Nekilnojamojo turto registre iki paramos paraiškos pateikimo Agentūrai dienos. Jei žemė po naujai statomais statiniais priklauso pareiškėjui kartu su kitais asmenimis, pateikiamas rašytinis bendraturčio (-ių) sutikimas investuoti į jam (jiems) kartu su pareiškėju priklausantį nekilnojamąjį turtą ir plėtoti tipiniame veiklos apraše numatytą veiklą ne trumpiau kaip 5 (penkerius) metus nuo paramos sutarties pasirašymo dienos;

12.11. jeigu projekte naujo statinio statyba, statinio rekonstravimas ar kapitalinis remontas nenumatytas, tai nekilnojamasis turtas, kuriame numatyta įgyvendinti projektą, turi priklausyti pareiškėjui nuosavybės teise arba turi būti kitaip užsitikrinamas teisėtas naudojimas juo (nuoma, panauda ir kt.) ne trumpiau kaip 5 (penkerius) metus nuo paramos sutarties pasirašymo dienos. Statinių nuomos ar kito teisėto naudojimosi jais faktas turi būti įregistruotas Nekilnojamojo turto registre iki paramos paraiškos pateikimo Agentūrai dienos. Jei statiniai, kuriuose numatyta vykdyti projektą, priklauso pareiškėjui bendrosios nuosavybės teise (kartu su kitais asmenimis), pateikiamas rašytinis bendraturčio (-ių) sutikimas investuoti į jam (jiems) kartu su pareiškėju priklausantį turtą ir plėtoti tipiniame veiklos apraše numatytą veiklą ne trumpiau kaip 5 (penkerius) metus nuo paramos sutarties pasirašymo dienos;

12.12. pareiškėjas įsipareigoja apdrausti ilgalaikį materialųjį turtą, kuriam įsigyti ar sukurti bus panaudota parama, ne trumpesniai kaip 5 metų laikotarpiui nuo paramos sutarties pasirašymo dienos. Projekto įgyvendinimo laikotarpiui apdrausti turtą draudimu nuo visų galimų rizikos atvejų didžiausia turto atkuriamąja verte, o įgyvendinus projektą – likutine verte, atsižvelgiant į atitinkamos rūšies turto naudojimo laiką ir taikomas turto nusidėvėjimo normas, taip pat pranešti Agentūrai apie įvykčius draudiminiuosius įvykius ir gautinas draudimo išmokas;

12.13. pareiškėjas įsipareigoja be rašytinio Agentūros sutikimo nekeisti remiamos veiklos pobūdžio, projekto įgyvendinimo reikalavimų ir nuosavybės formos, neparduoti, neįkeisti ir kitaip neperleisti kitam asmeniui už paramos lėšas įgyto turto, nenutraukti projekte numatytos vykdyti veiklos, nekeisti projekto įgyvendinimo vietos ir sąlygų mažiausiai 5 (penkerius) metus nuo paramos sutarties pasirašymo dienos;

12.14. pareiškėjas užtikrina tinkamą projekto finansavimo šaltinį – skolintas lėšas, paramos lėšas, iš veiklos gautinas ar kitas lėšas. Skolintos lėšos pagrindžiamos kartu su paramos paraiška pateikiant dokumentus, įrodančius paskolos suteikimo galimybę iki paraiškos pateikimo dienos. Paskolos sutartis turi būti pateikta tada, kai pareiškėjas turi užtikrinti projekto išlaidų / investicijų finansavimą, t. y. paskolos sutartis pateikiama su tuo mokėjimo prašymu, kuriuo yra prašoma apmokėti patirtas išlaidas / investicijas panaudojant skolintas lėšas. Agentūra neatsako už kreditoriaus turimų lėšų patikimumą, realumą, prievolių vykdymą Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka bei už kreditoriaus ir paskolos gavėjo įsipareigojimų nevykdymą;

12.15. pareiškėjas neprieštaruoja, kad duomenys apie pateiktą paraišką, skirtą paramą ir įgyvendinamą projektą bus viešinami vadovaujantis reglamento (EB) Nr. 498/2007 30 straipsnyje ir 31 straipsnio antros pastraipos d punkte pateiktais reikalavimais.

13. Specialieji tinkamumo kriterijai:

13.1. žvejojimo uostu ar iškrovimo vieta per paskutinius 12 mėnesių, skaičiuojant nuo paraiškos pateikimo dienos, naudojosi ne mažiau kaip 3 žvejojimo įmonės, t. y. kiekviena įmonė savo produkciją iškrovė bent 30 kartų atitinkamame žvejojimo uoste ar iškrovimo vietoje (vadovaujantis įmonių žvejojimo žurnalų duomenimis);

13.2. žvejojimo uoste ar iškrovimo vietoje iškraunama daugiau kaip 20 tonų žuvų per metus (vadovaujantis įmonių žvejojimo žurnalų duomenimis);

13.3. projekte turi būti aiškiai išskirti šie aspektai:

13.3.1. projekto investicijos bus skiriamos bendram interesui, t. y. investicijų rezultatais galės naudotis to uosto, priplaukos ar iškrovimo vietos žvejai, užsiimantys komercine žvejyba (pagrindžiama veiklos apraše, Taisyklių 2 priedas);

13.3.2. projektui yra pritarusi bent viena žuvininkystės sektoriaus asociacija (šis reikalavimas netaikomas, jei pareiškėjas – žuvininkystės sektoriaus asociacija);

13.3.3. pareiškėjas neprieštarauja, kad visas naudojantis investicijomis gaunamas pelnas bus išskaičiuojamas iš viešosios paramos sumos 5 (penkerius) metus nuo paramos sutarties pasirašymo.

VI. PARAMOS DYDIS

14. 75 proc. lėšų – 9 750 000 Lt šiai Priemonei įgyvendinti 2007–2013 metų laikotarpiui skiriama iš EŽF ir 25 proc. lėšų – 3 250 000 Lt iš bendrojo finansavimo lėšų, numatytų Lietuvos Respublikos valstybės biudžete.

15. Kvietimui skirta paramos suma yra 13 000 000 Lt.

16. Didžiausia galima paramos vienam projektui suma yra 5 000 000 Lt.

17. Projektams įgyvendinti gali būti suteikiama parama iki 80 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų. Likusios projekto tinkamų finansuoti išlaidų dalies (20 proc.) bei visų netinkamų finansuoti projekto išlaidų finansavimą turi užtikrinti paramos gavėjas. Kai paramos paraiška teikiama su partneriu – savivaldybe arba valstybės įmone Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija, finansuojama iki 100 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų.

VII. TINKAMOS IR NETINKAMOS FINANSUOTI IŠLAIDOS

18. Rengdamas projektą, pareiškėjas gali numatyti visas išlaidas, kurios yra tiesiogiai susijusios ir būtinos projektui įgyvendinti, tačiau paramos lėšomis bus bendrai finansuojamos tik tinkamos finansuoti projekto išlaidos neviršijant nustatyto paramos dydžio ir intensyvumo. Tinkamų finansuoti išlaidų dalies, kurios nepadengia paramos lėšos, finansavimą turi užtikrinti pareiškėjas. Tinkamos finansuoti išlaidos turi būti aiškiai išvardytos, o ne pateikiamos kaip bendra suma. Tinkamų finansuoti išlaidų sumai pagrįsti turi būti pateikiami komerciniai pasiūlymai arba viešai tiekėjų pateikta informacija (internete, reklaminėje medžiagoje ir pan.), jei iki paraiškos pateikimo prekių, paslaugų ar darbų pirkimai neatlikti. Jei pareiškėjas iki paraiškos pateikimo patyrė ir apmokėjo dalį ar visas su projekto įgyvendinimu susijusias išlaidas, kartu su paramos paraiška pateikiami įvykdyto konkurso arba apklausos prekėms, paslaugoms ar darbams pirkti dokumentai.

19. Tinkamomis finansuoti pripažįstamos išlaidos:

19.1. būtinos, pagrįstos ir tiesiogiai susijusios su projekto vykdymu bei patirtos nuo 2007 m. sausio 1 d.;

19.2. faktiškai padarytos išlaidos, užregistruotos projekto vykdytojo apskaitoje ir pagrįstos dokumentų originalais arba oficialiai patvirtintomis kopijomis;

19.3. turtui išperkamąja nuoma įsigyti, kai išperkamąja nuoma įsigytas turtas tampa paramos gavėjo nuosavybe iki projekto įgyvendinimo pabaigos;

19.4. įsigijamos prekės yra naujos, nenaudotos, atitinkančios Lietuvos Respublikos ir ES teisės aktų nustatytus reikalavimus (pvz., sertifikuotos).

20. Pagal Priemonę finansuojamos išlaidos, atitinkančios šias išlaidų kategorijas:

20.1. skirtos žuvininkystės produktų iškrovimo vietoms Klaipėdos valstybiniame jūrų uoste ir su jomis besiribojančioms teritorijoms:

20.1.1. statyba (naujo statinio statyba, statinio rekonstravimas, kapitalinis remontas);

20.1.2. įrangos (išskyrus biuro įrangą), įrenginių, technikos (išskyrus transporto priemones) modernizavimas, mechanizmų įsigijimas ir montavimas;

20.1.3. naujų statybinių medžiagų įsigijimo išlaidos;

20.1.4. informacinės technologijos, skirtos žvejojimo veiklos valdymo kompiuterizavimui (informacines technologijas sudaro informacinių technologijų metodų ir priemonių (techninė ir programinė įranga), skirtų duomenims apdoroti, visuma. Prie informacinių technologijų taip pat yra priskiriama informacijos rinkimo, kaupimo, įsiminimo, laikymo, apdorojimo ir pateikimo metodų ir priemonių visuma);

20.2. investicijos, skirtos žuvininkystės produktų iškrovimo vietoms rekonstruoti ir žvejų darbo sąlygoms iškrovimo vietose pagerinti pagal Žuvų išteklių naudotojų, žvejojančių Baltijos jūros priekrantėje, žuvininkystės produktų iškrovimo, pirminio pardavimo ir supirkimo vietų sąrašą:

20.2.1. statyba (naujo statinio statyba, statinio rekonstravimas, kapitalinis remontas);

20.2.2. įrangos (išskyrus biuro įrangą), įrenginių, technikos (išskyrus transporto priemones) modernizavimas, mechanizmų įsigijimas ir montavimas;

20.2.3. naujų statybinių medžiagų įsigijimo išlaidos;

20.2.4. informacinės technologijos, skirtos žvejojimo veiklos valdymo kompiuterizavimui (informacines technologijas sudaro informacinių technologijų metodų ir priemonių (techninė ir programinė įranga), skirtų duomenims apdoroti, visuma. Prie informacinių technologijų taip pat yra priskiriama informacijos rinkimo, kaupimo, įsiminimo, laikymo, apdorojimo ir pateikimo metodų ir priemonių visuma);

20.3. skirtos mažoms žvejojimo priekrantėms ir priedangoms statyti arba modernizuoti didinant saugą iškrovimo ar pakrovimo metu:

20.3.1. statyba (naujo statinio statyba, statinio rekonstravimas, kapitalinis remontas);

20.3.2. įrangos (išskyrus biuro įrangą), įrenginių, technikos (išskyrus transporto priemones) modernizavimas, mechanizmų įsigijimas ir montavimas;

20.3.3. naujų statybinių medžiagų įsigijimo išlaidos;

20.3.4. informacinės technologijos, skirtos žvejojimo veiklos valdymo kompiuterizavimui (informacines technologijas sudaro informacinių technologijų metodų ir priemonių (techninė ir programinė įranga), skirtų duomenims apdoroti, visuma. Prie informacinių technologijų taip pat yra

priskiriama informacijos rinkimo, kaupimo, išiminimo, laikymo, apdorojimo ir pateikimo metodų ir priemonių visuma);

20.4. projekto bendrosios išlaidos. Finansuojama bendrųjų išlaidų dalis gali sudaryti iki 10 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų;

20.5. projekto viešinimo išlaidos.

21. Netinkamos finansuoti išlaidos:

21.1. neatitinkančios Taisyklių 19–20 punktų nuostatų;

21.2. trumpalaikiam turtui įsigyti;

21.3. susijusios su nuoma (pavyzdžiui, nuomos mokestis);

21.4. palūkanų mokėjimas;

21.5. netiesiogiai su projekto veikla susijusios išlaidos;

21.6. draudimo įmokos (pasibaigus projekto įgyvendinimo laikotarpiui);

21.7. atliktos nesilaikant pirkimų procedūrų, numatytų Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatyme (Žin., 1996, Nr. 84-2000; 2006, Nr. 4-102). Jeigu pareiškėjas nėra perkančioji organizacija pagal Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymą – nesilaikant pirkimų procedūrų, numatytų Projekto vykdytojo, pretenduojančio gauti paramą iš Europos žuvininkystės fondo pagal Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2007–2013 metų veiksmų programos priemones, prekių, paslaugų ar darbų pirkimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2007 m. birželio 13 d. įsakymu Nr. 3D-304 (Žin., 2007, Nr. 69-2750; 2009, Nr. 124-5348).

22. Pirkimo ir (ar) importo pridėtinės vertės mokestis (toliau – PVM), kurį pareiškėjas pagal Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymą (Žin., 2002, Nr. 35-1271) turi ar galėtų turėti galimybę įtraukti į PVM atskaitą (net jei tokio PVM paramos gavėjas į atskaitą neįtraukė), visais atvejais yra netinkamas finansuoti iš paramos lėšų. Kai pareiškėjas yra valstybės ar savivaldybės institucija ar įstaiga arba kitas viešasis juridinis asmuo, vykdamas valstybės ar savivaldybių veiklą, kaip ji apibrėžta Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatyme, PVM yra netinkamas finansuoti iš paramos lėšų. Tokiu atveju PVM nuo apmokestinamosios prekių ir (ar) paslaugų, už kurias mokama iš EŽF ir bendrojo finansavimo lėšų, vertės, kurio pareiškėjas pagal Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymą neturi ar negalėtų turėti galimybės įtraukti į PVM atskaitą, yra apmokamas iš šiam tikslui skirtų Žemės ūkio ministerijos (toliau – Ministerija) bendrųjų valstybės biudžeto asignavimų.

VIII. KVIETIMAS TEIKTI PARAIŠKAS

23. Kvietimai teikti paramos paraiškas skelbiami ir paramos paraiškos priimamos pagal Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymu tvirtinamą paramos paraiškų priėmimo grafiką.

24. Kvietimą teikti paramos paraiškas skelbia Agentūra. Kvietimas skelbiamas „Valstybės žinių“ priede „Informaciniai pranešimai“ ir Agentūros interneto tinklalapyje (www.nma.lt).

IX. PARAMOS PARAIŠKOS PILDYMAS, TEIKIMAS IR REGISTRAVIMAS

25. Paramos paraiškos forma paramai gauti ir kartu su paramos paraiška teikiamų dokumentų sąrašas pateikiami šių Taisyklių 1 priede.

26. Jei projekte numatyta naujo statinio statyba, statinio rekonstravimas, statinio kapitalinis remontas, statybą leidžiantis dokumentas Lietuvos Respublikos statybos įstatymo (Žin., 1996, Nr. 32-788; 2001, Nr. 101-3597) (toliau – Statybos įstatymas) ir statybos techninio reglamento STR 1.07.01:2010 „Statybą leidžiantys dokumentai“, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. rugsėjo 27 d. įsakymu Nr. D1-826 (Žin., 2010, Nr. 116-5944), nustatyta tvarka išduotas statytojui, savivaldybės administracijai pateikus prašymą su pridėtais privalomais Statybos įstatymo 23 straipsnyje nurodytais dokumentais, techninis projektas arba, jei projekte numatyta nesudėtingų statinių statyba, supaprastintas (statybos arba rekonstravimo) projektas arba kapitalinio remonto aprašas, parengti vadovaujantis statybos techninio reglamento STR 1.05.06:2010 „Statinio projektavimas“, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. D1-708 (Žin., 2005, Nr. 4-80; 2010, Nr. 115-5902), reikalavimais, taip pat kiti dokumentai, kurie konkrečiu atveju privalomi pateikti, vadovaujantis statybą reglamentuojančiais teisės aktais, gali būti pateikti vėliausiai su pirmuoju (ne avansiniu) mokėjimo prašymu. Tokiu atveju, kai pareiškėjas nurodytus dokumentus numato pateikti su pirmuoju (ne avansiniu) mokėjimo prašymu, įsipareigojimas dėl šių dokumentų pateikimo nurodomas paramos sutartyje.

27. Pareiškėjas kartu su paramos paraiška gali pateikti kitus papildomus dokumentus, kurie, jo manymu, gali būti svarbūs vertinant projektą.

28. Paramos paraiškas iš pareiškėjų priima ir registruoja Agentūra, kurios teritorinių padalinių adresai nurodyti interneto tinklalapyje www.nma.lt.

29. Paramos paraiška ir pridedami dokumentai turi būti pateikti asmeniškai ar per įgaliotą asmenį. Kitais būdais (pvz., paštu, per kurjerį, faksu arba elektroniniu paštu ir t. t.) arba kitais adresais pateiktos paramos paraiškos nepriimamos.

30. Paramos paraiškos, pateiktos pasibaigus kvietime teikti paramos paraiškas nurodytam paramos paraiškų priėmimo terminui, nepriimamos. Paramos paraiška turi būti pateikta spausdintine forma (užpildyta kompiuteriu). Ranka užpildytos paramos paraiškos nebus registruojamos ir vertinamos.

31. Turi būti pateikiamas vienas paramos paraiškos egzempliorius ir prie paramos paraiškos pridedamų dokumentų (originalų ir (arba) notaro patvirtintų dokumentų nuorašų) komplektas. Jeigu pareiškėjas negali palikti dokumento originalo, jis turi pateikti originalą ir kopiją, kurios atitiktis

originalui patikrinama pirminio tikrinimo metu ir originalas gražinamas pareiškėjui. Paramos paraiška su priedais turi būti įsegta į segtuvą.

32. Paramos paraiška pildoma lietuvių kalba. Kita kalba užpildytos paramos paraiškos nepriimamos. Pridedamus dokumentus pareiškėjas privalo pateikti lietuvių kalba (teikiant dokumentus užsienio kalba, turi būti pateiktas dokumentų vertimas į lietuvių kalbą. Vertimas į lietuvių kalbą turi būti patvirtintas kompetentingos įstaigos, kuri atliko vertimo paslaugą). Pareiškėjas (kai pareiškėjas – juridinis asmuo – atstovas) arba jo įgaliotas asmuo privalo pasirašyti kiekvieną paramos paraiškos ir prie jos pridedamų dokumentų lapą.

33. Paramos paraišką pateikusiam pareiškėjui įteikiamas paramos paraiškos registravimą patvirtinantis raštas.

34. Užregistravus paramos paraišką, pareiškėjas gali teikti papildomą informaciją, jei jos pareikalauja Agentūra. Į papildomą informaciją, kurią pareiškėjas pateikia savo iniciatyva (išskyrus Taisyklių 35 punkte numatytas išimtis), neatsižvelgiama.

35. Pareiškėjas, esant svarbioms aplinkybėms, be paklausimo gali pateikti papildomą informaciją, lemiančią objektyvų paramos paraiškos vertinimą, jei dėl objektyvių priežasčių negalėjo jos pateikti kartu su paramos paraiška (pvz.: pasikeitę tiesioginio ryšio duomenys, pateikiami banko dokumentai, atlikta nekilnojamojo turto teisinė registracija, įvyko sandoris, kuris nenumatytas veiklos apraše, bet turintis įtakos ūkio subjekto ekonominiam gyvybingumui, kiti dokumentai, turintys įtaką ekonominiam gyvybingumui ar tinkamumui gauti paramą ir pan.). Numatytų investicijų keisti ir prašomos paramos sumos didinti negalima. Papildomi dokumentai gali būti pateikiami iki paramos paraiškos tinkamumo vertinimo pabaigos. Pateikiant papildomus dokumentus būtina raštu nurodyti priežastis, lėmusias dokumentų nepateikimo faktą.

36. Po paramos paraiškos užregistravimo pareiškėjas turi teisę raštu pranešti Agentūrai apie pateiktos paramos paraiškos atšaukimą. Pareiškėjo prašymu išregistruota paramos paraiška nebus toliau administruojama. Į vėlesnius pareiškėjo prašymus toliau administruoti paramos paraišką neatsižvelgiama.

37. Informacija apie užregistruotas paramos paraiškas skelbiama Agentūros interneto tinklalapyje (www.nma.lt), nurodant pareiškėjo pavadinimą, projekto pavadinimą, paramos paraiškos kodą ir prašomą paramos sumą.

X. PARAMOS PARAIŠKOS VERTINIMAS IR PARAMOS SKYRIMO PATVIRTINIMAS

38. Paramos paraiškos vertinimą Agentūra turi atlikti per 3 mėnesius nuo įregistravimo dienos. Paramos paraiškos vertinimas organizuojamas vadovaujantis Veiksmų programos administravimo taisyklėmis.

39. Paramos paraiškos vertinimo metu yra nustatoma, ar paramos paraiška yra tinkama finansuoti, tinkamų finansuoti išlaidų dydis ir (arba) didžiausias paramos dydis suapvalinamas iki sveikųjų skaičių. Tinkamų finansuoti išlaidų dalį, kurių nepadengia paramos lėšos, pareiškėjas privalo finansuoti pats.

40. Paramos paraiškos vertinimo metu pareiškėjui gali būti siunčiami paklausimai dėl papildomų duomenų ir (ar) dokumentų pateikimo, kreipiamasi į kitas institucijas dėl papildomos informacijos pateikimo, pasitelkti nepriklausomi ekspertai ir (arba) atliekamos patikros vietoje. Tokiais atvejais paramos paraiškos vertinimas atitinkamai pratęsiamas paklausimo pareiškėjui išsiuntimo ir atsakymo gavimo, prašymo dėl papildomos informacijos kitoms institucijoms pateikimo ir atsakymo gavimo, ekspertų atliekamo vertinimo ar patikros vietoje atlikimo laikotarpiui.

41. Atlikus paramos paraiškos tinkamumo vertinimą ir pripažinus ją tinkama, atliekamas paramos paraiškos pirmumo vertinimas (išskyrus Taisyklių 44 punkte numatytą atvejį).

42. Paraiškų pirmumo vertinimo metu siekiama nustatyti, kurios iš tinkamų finansuoti paramos paraiškų geriausiai atitinka Priemonės pirmumo kriterijus.

43. Paramos paraiškos pirmumo vertinimas atliekamas vadovaujantis paramos paraiškoje ar jos prieduose pateiktais duomenimis. Jeigu paramos paraiškoje ar jos prieduose nėra duomenų, leidžiančių nustatyti pareiškėjo atitiktį pirmumo vertinimo kriterijui, laikoma, kad pareiškėjas jo neatitinka. Paramos paraiškų pirmumo vertinimo kriterijai:

Eil. Nr.	Kriterijus	Balai
1.	Investicijoms į infrastruktūros objektus Karklėje, Danės upės žiotyse, Kunigiškėse, Nemirsetoje, Nidoje, Juodkrantėje ir Mažųjų žvejybos laivų priplaukos krantinėje (krovos krantinėje) (po vieną kiekviename iš šių vietovių).	30
2.	Žvejybos uosto, iškrovimo vietos ar priplaukos paslaugomis naudosis daug žuvininkystės sektoriaus subjektų (juridinių asmenų): - 15 ir daugiau subjektų (juridinių asmenų); - nuo 10 iki 14 subjektų (juridinių asmenų).	20 10
3.	Investicijoms į informacines technologijas ir jų diegimą: - kai šios investicijos sudaro daugiau kaip 50 proc. visos projekto vertės; - kai šios investicijos sudaro nuo 10 proc. iki ne daugiau kaip 50 proc. visos	10 5

Eil. Nr.	Kriterijus	Balai
	projekto vertės.	
4.	Investiciniams projektams, skirtiems saugos ir darbo sąlygoms pagerinti (kai šios investicijos sudaro 50 proc. ir daugiau visos projekto vertės)	5
5.	Investiciniams projektams, skirtiems žuvų ir žvejybos atliekų laikymo, apdorojimo ar perdirbimo sąlygoms pagerinti: - šios investicijos sudaro 50 proc. ir daugiau visos projekto vertės; - kai šios investicijos sudaro nuo 10 proc. iki 50 proc. visos projekto vertės.	10 5
6.	Investiciniams projektams, skirtiems žuvininkystės produktų iškrovimo sąlygoms pagerinti (aprūpinimo kuru įranga, vandens tiekimo įranga, žuvininkystės produktų iškrovimo, rūšiavimo, šaldymo ir perdirbimo įranga, žuvų ir jų produkcijos laikymo patalpos, kai šios investicijos sudaro ne mažiau kaip 70 proc. projekto vertės).	25

44. Tuo atveju, kai užregistruotoje paramos paraiškoje visa pareiškėjų prašoma paramos suma yra mažesnė arba lygi planuojamai paskirstyti paramos sumai, paramos paraiškų pirmumo vertinimas neatliekamas.

45. Sprendimą dėl paramos skyrimo/neskyrimo priima ir patvirtina Ministerija, vadovaudamasi Ministerijos projekto atrankos komiteto rekomendacijomis Veiksmų programos administravimo taisyklėse nustatyta tvarka.

46. Agentūra, gavusi Ministerijos sprendimą skirti paramą, parengia, suderina su pareiškėju ir pasirašo paramos sutartį, vadovaudamasi Veiksmų programos administravimo taisyklių nustatyta tvarka. Prieš pasirašydamas paramos sutartį pareiškėjas paramos lėšoms turi atsidaryti banke atskirą sąskaitą (šis reikalavimas netaikomas projektams, kuriems taikomas kompensavimo be avanso mokėjimo būdas).

47. Informacija apie paramos gavėjus, nurodant paramos gavėjo pavadinimą, projekto pavadinimą ir skirtą paramos sumą, skelbiama Agentūros interneto tinklalapyje (www.nma.lt).

XI. PROJEKTO ĮGYVENDINIMO NUOSTATOS

48. Projektas turi būti pradėtas įgyvendinti ne vėliau kaip per 6 mėnesius ir įgyvendintas per 36 mėnesius nuo paramos sutarties pasirašymo dienos, bet ne vėliau kaip iki 2015 m. rugsėjo 1 d.

49. Priemonei taikomi paramos lėšų išmokėjimo būdai: išlaidų kompensavimas, išlaidų kompensavimas su avanso mokėjimu arba sąskaitų apmokėjimas.

50. Vykdamas statybas ūkio būdu, patirtoms statybinių medžiagų įsigijimo išlaidoms apmokėti ir išperkamosios nuomos būdu įgyjamam turtui taikomas išlaidų kompensavimo būdas.

51. Sąskaitų apmokėjimo būdas gali būti taikomas projektams, kuriems įgyvendinti paramos gavėjas sudaro darbų, paslaugų teikimo arba prekių tiekimo sutartis su rangovais, paslaugų teikėjais arba prekių tiekėjais. Pagal sąskaitų apmokėjimo būdą paramos gavėjas patikrina kiekvieną rangovo, paslaugų teikėjo ar prekių tiekėjo pateiktą sąskaitą, jos atitiktį rangos, paslaugų teikimo ar prekių tiekimo sutarties sąlygoms, patikrina ir priima atliktus darbus, suteiktas paslaugas ar pateiktas prekes ir, priėmęs sąskaitą kaip tinkamą apmokėti bei apmokėjęs nuosavo indėlio dalį, pateikia ją Agentūrai kartu su mokėjimo prašymu bei kitais reikalaujamais dokumentais.

52. Taikant išlaidų kompensavimo būdą, paramos gavėjas pradeda įgyvendinti projektą iš nuosavų lėšų ir teikia Agentūrai mokėjimo prašymą, kuriame deklaruoja projekto įgyvendinimo metu patirtas ir apmokėtas išlaidas, pridėdamas išlaidų pagrindimo ir apmokėjimo įrodymo dokumentus ir (arba) jų kopijas, patvirtintas paramos gavėjo ar jo įgalioto asmens parašu ir antspaudu (jei toks turimas).

53. Išlaidų kompensavimo su avanso mokėjimu būdas gali būti taikomas biudžetinių įstaigų ir viešųjų juridinių asmenų, kurių veiklą reglamentuoja Lietuvos Respublikos asociacijų įstatymas (Žin., 2004, Nr. 25-745), Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymas (Žin., 1996, Nr. 68-1633; 2004, Nr. 25-752) arba Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos fondų įstatymas (Žin., 1996, Nr. 32-787; 2004, Nr. 7-128), įgyvendinamiems projektams, kai toks paramos gavėjas negali pradėti įgyvendinti projekto iš nuosavų lėšų. Didžiausias projektui taikomas avanso dydis negali būti didesnis nei 40 proc. visos projektui įgyvendinti skirtos sumos. Gavęs avansą paramos gavėjas pradeda įgyvendinti projektą ir pirmąjį mokėjimo prašymą kartu su ataskaitinio laikotarpio išlaidų pagrindimo ir išlaidų apmokėjimo įrodymo dokumentais ir (arba) patvirtintomis jų kopijomis teikia Agentūrai ne vėliau kaip po 3 mėnesių nuo avanso gavimo dienos. Jeigu per 3 mėnesius nuo avanso gavimo dienos projektas nepradedamas įgyvendinti ir nepadaroma išlaidų, paramos gavėjas per 5 darbo dienas privalo grąžinti avansą Agentūrai.

54. Paramos lėšos paramos gavėjui išmokamos Veiksmų programos administravimo taisyklėse nustatyta tvarka ir terminais. Paramos gavėjas privalo per 5 darbo dienas (kai taikomas sąskaitų apmokėjimo būdas) nuo lėšų pervedimo į atsiskaitomąją sąskaitą išmokėti gautas lėšas rangovui,

paslaugų teikėjui arba prekių tiekėjui ir išsiųsti Agentūrai pranešimą apie apmokėjimą, pridėdamas lėšų apmokėjimo įrodymo dokumentus.

55. Paramos gavėjų atsiskaitymai su tiekėjais turi vykti tik per finansines institucijas.

56. Jei įgyvendinant projektą yra numatoma įsigyti prekių, paslaugų arba darbų, paramos gavėjai, kurie pagal Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymą yra perkančiosios organizacijos, privalo vadovautis šio įstatymo nuostatomis. Tuo atveju, kai paramos gavėjams Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo nuostatos netaikomos, paramos gavėjai visus pirkimus privalo vykdyti vadovaudamiesi Projekto vykdytojo, pretenduojančio gauti paramą iš Europos žuvininkystės fondo pagal Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2007–2013 metų veiksmų programos priemones, prekių, paslaugų ar darbų pirkimo taisyklėmis.

XII. MOKĖJIMO PRAŠYMO TEIKIMO IR ADMINISTRAVIMO TVARKA

57. Paramos gavėjas po kiekvieno projekto įgyvendinimo etapo, kaip numatyta paramos sutartyje paramai gauti, pateikia nustatytos formos mokėjimo prašymą. Jei numatytos statybos, jos turi būti vykdomos vienu etapu be tarpinių mokėjimų, tačiau jei technologiškai statybas galima išskirti į kelis etapus, gali būti pateikiami keli mokėjimo prašymai. Jei numatyta kelių atskirų pastatų statyba, ji gali būti vykdoma etapais, ir mokėjimo prašymas pateikiamas užbaigus vieną statybų etapą.

58. Mokėjimo prašymo forma ir informacija apie pridedamus dokumentus pateikiama Agentūros interneto svetainėje (www.nma.lt).

59. Paramos gavėjas mokėjimo prašymą ir pridedamus dokumentus turi pateikti spausdintine forma ir užpildytus lietuvių kalba (teikiant dokumentus užsienio kalba, turi būti pateiktas dokumentų vertimas į lietuvių kalbą. Vertimas į lietuvių kalbą turi būti patvirtintas kompetentingos įstaigos, kuri atliko vertimo paslaugą). Ranka ar kita kalba užpildyti mokėjimo prašymai ir pridedami dokumentai neregistruojami.

60. Paramos gavėjas turi įsitikinti, kad jo pateiktas mokėjimo prašymas yra tinkamai sukomplektuotas. Pridedami visi reikalaujami dokumentai. Kartu su mokėjimo prašymu paramos gavėjas pateikia ataskaitinio laikotarpio išlaidų pagrindimo, išlaidų apmokėjimo įrodymo dokumentus ir (arba) jų patvirtintas kopijas. Visos projekto išlaidos turi būti patvirtintos išlaidų apmokėjimo įrodymo dokumentais, turinčiais visus Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo (Žin., 2001, Nr. 99-3515) 13 straipsnyje nustatytus apskaitos dokumentų rekvizitus, ir kitais dokumentais.

61. Paramos gavėjas turi pateikti vieną mokėjimo prašymo originalą ir pridedamų dokumentų (originalų ir (arba) notaro patvirtintų dokumentų nuorašų) komplektą. Jeigu pareiškėjas negali palikti dokumento originalo, jis turi pateikti originalą ir kopiją, kurios atitiktis originalui patikrinama pirminio tikrinimo metu ir gražinama pareiškėjui.

62. Mokėjimo prašymus kartu su pridedamais dokumentais iš paramos gavėjų priima ir registruoja pagal projekto įgyvendinimo vietą Agentūra, kurios teritorinių padalinių adresai nurodyti interneto tinklalapyje www.nma.lt.

63. Mokėjimo prašymai turi būti pateikti laiku, asmeniškai ar per įgaliotą asmenį. Kitais būdais (pvz., paštu, faksu arba elektroniniu paštu) arba kitais adresais pateikti mokėjimo prašymai nebus priimami.

64. Mokėjimo prašymų pateikimo terminai nustatomi paramos sutartyje.

65. Pavėluotai pateikus mokėjimo prašymą, taikomos sankcijos, numatytos šių Taisyklių XIV skyriuje.

66. Jeigu paramos gavėjas dėl pateisinamų priežasčių nori pratęsti mokėjimo prašymo pateikimo terminą, jis iki paramos sutartyje nustatyto termino pabaigos turi Agentūrai pateikti argumentuotą prašymą dėl termino pratęsimo (paramos sutarties keitimo). Agentūrai priėmus sprendimą atidėti mokėjimo prašymo pateikimo terminą, keičiama paramos sutartis.

67. Mokėjimo prašymą pateikus pavėluotai dėl nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybių, paramos gavėjas turi Agentūrai raštu paaiškinti vėlavimo priežastis ir pateikti dokumentus, pagrindžiančius vėlavimo priežastis.

68. Paramos gavėjas gali pateikti iki šešių mokėjimo prašymų (įskaitant ir paskutinį mokėjimo prašymą).

Baigęs įgyvendinti projektą, paramos gavėjas pateikia Agentūrai galutinį mokėjimo prašymą, kuriame deklaruoja visas per laikotarpį nuo paskutinio mokėjimo prašymo patirtas ir apmokėtas tinkamas finansuoti išlaidas.

69. Mokėjimo prašymai vertinami Veiksmų programos administravimo taisyklių nustatyta tvarka. Agentūra turi įvertinti mokėjimo prašymą ir Ministerijai pateikti pinigų užsakymo paraišką per 40 darbo dienų nuo mokėjimo prašymo gavimo ir užregistravimo Agentūroje dienos. Į šį terminą neįskaičiuojamas paklausimų paramos gavėjui bei patikrų vietoje atlikimo laikas.

XIII. PROJEKTO ĮGYVENDINIMO PRIEŽIŪRA IR TIKRINIMAS

70. Pateikus mokėjimo prašymą gali būti atliekama patikra vietoje. Apie patikras vietoje paramos gavėjams pranešama iš anksto, jeigu toks išankstinis paramos gavėjo informavimas neturės neigiamos įtakos patikros vietoje rezultatams.

71. Paramos gavėjas 5 metus nuo paramos sutarties pasirašymo dienos per 3 mėnesius pasibaigus kiekvieniems kalendoriniams metams Agentūrai teikia projekto įgyvendinimo ataskaitą. Projekto įgyvendinimo ataskaitos forma pateikiama Agentūros interneto tinklalapyje www.nma.lt.

72. Jokie su Agentūra raštu nesuderinti nukrypimai nuo planuoto projekto įgyvendinimo, keičiantys projekto apimtį, projekto investicijas, paramos dalių išdėstymą bei dydį, mokėjimo prašymų pateikimo tvarką, ir pakeitimai, pratęsiantys projekto įgyvendinimo laikotarpį ar kitaip keičiantys projektą ar paramos sutartyje ir (arba) paraiškoje bei sprendime skirti paramą nustatytus paramos gavėjo įsipareigojimus, nėra leidžiami. Paramos gavėjas privalo raštu informuoti Agentūrą apie visus su projektu susijusius pakeitimus.

73. Jei kilo poreikis keisti projektą ir (arba) paramos sutartį, paramos gavėjas privalo raštu pateikti Agentūrai prašymą pakeisti projektą ir (arba) paramos sutartį ir kartu su prašymu pateikti visą informaciją ir dokumentus, pagrindžiančius šį prašymą. Prašymą dėl mokėjimo prašymo pateikimo atidėjimo paramos gavėjas Agentūrai turi pateikti iki paramos sutartyje numatytos atitinkamo mokėjimo prašymo pateikimo dienos.

74. Agentūra, gavusi paramos gavėjo prašymą pakeisti projektą ir (arba) paramos sutartį, įvertina prašymo aplinkybes ir priima sprendimą dėl paramos gavėjo prašymo.

75. Priėmusi sprendimą dėl paramos gavėjo prašymo keisti projektą ir (arba) paramos sutartį, Agentūra:

75.1. tuo atveju, jei paramos sutartis nėra keičiama, per 10 darbo dienų nuo tokio sprendimo įforminimo apie tai raštu informuoja paramos gavėją;

75.2. tuo atveju, jei paramos sutartis keičiama, per 10 darbo dienų nuo sprendimo dėl paramos sutarties pakeitimo priėmimo parengia ir paramos gavėjui išsiunčia paramos sutarties pakeitimo projektą derinimui su prašymu pateikti paramos sutarties pakeitimo pasirašymo terminą.

76. Su projektu susiję dokumentai turi būti saugomi mažiausiai 5 (penkerius) metus nuo paramos sutarties pasirašymo dienos, vadovaujantis Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymu (Žin., 1995, Nr. 107-2389; 2004, Nr. 57-1982) ir Dokumentų tvarkymo ir apskaitos taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos vyriausiojo archyvaro 2011 m. liepos 4 d. įsakymu Nr. V-118 (Žin., 2011, Nr. 88-4230). Dokumentai turi būti prieinami Ministerijos, Agentūros, Europos Komisijos ir Europos Audito rūmų įgaliotiems atstovams.

77. Paramos gavėjas privalo saugoti:

77.1. paramos sutarties ir visų paramos sutarties pakeitimų originalus;

77.2. išlaidų pagrindimo ir išlaidų apmokėjimo įrodymo dokumentų originalus, taip pat mokėjimo prašymų kopijas;

77.3. viešųjų pirkimų arba pirkimų vykdymo dokumentų originalus arba kopijas.

78. Paramos gavėjas turi sudaryti paramos paraiškos bylą dokumentams, nurodytiems šių Taisyklių 77 punkte, arba jų kopijoms saugoti.

79. Įgyvendindamas projektą, paramos gavėjas turi imtis informavimo ir viešinimo priemonių Pagal Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2007–2013 metų veiksmų programą suteiktos paramos viešinimo

taisykles, patvirtintas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2008 m. balandžio 23 d. įsakymu Nr. 3D-232 (Žin., 2008, Nr. 48-1794; 2010, Nr. 31-1457).

XIV. SANKCIJOS

80. Paramos gavėjui nesilaikant ar pažeidžiant paramos sutarties sąlygas, numatomos taikyti sankcijos – paramos dydžio sumažinimas, paramos sutarties nutraukimas ir (arba) paramos grąžinimas, kai išmokėta dalis ar visa paramos suma.

81. Paramos dydžio sumažinimas taikomas:

81.1. jeigu Agentūra patikrų vietoje metu nustato reikalavimų neatitinkančias išlaidas;

81.2. pavėluotai pateikus mokėjimo prašymą (terminas nurodomas paramos sutartyje), išskyrus Taisyklių 82.1 punktą, bet ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo paramos sutartyje nustatyto termino pabaigos, paramos suma mažinama 0,5 proc. už kiekvieną pavėluotą darbo dieną (ši sankcija netaikoma, kai mokėjimo prašymas pateikiamas pavėluotai dėl nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybių);

81.3. jeigu projekto išlaidos patiriamos nesilaikant šių Taisyklių 56 punkte nurodytos tvarkos.

82. Paramos sutartis nutraukiama ir (arba) reikalaujama grąžinti paramą, kai išmokėta dalis ar visa paramos suma, jei paramos gavėjas:

82.1. nepateikia mokėjimo prašymo per 20 darbo dienų nuo paramos sutartyje nustatyto termino pabaigos;

82.2. nepradėjo įgyvendinti projekto per 6 mėnesius ir (arba) nebaigė vykdyti projekto per 36 mėnesius nuo paramos sutarties pasirašymo dienos, bet ne vėliau kaip iki 2015 m. rugsėjo 1 d.;

82.3. nustojo vykdyti projektą, negali pasiekti paramos sutartyje nustatytų projekto uždavinių, tikslų;

82.4. negrąžina Agentūrai klaidingai apskaičiuotos ir pervestos į atsiskaitomąją sąskaitą paramos sumos;

82.5. neužtikrina, kad išlaidos, kurioms finansuoti buvo prašoma paramos, nebūtų finansuojamos iš kitų nacionalinių programų ir ES fondų;

82.6. nevykdo gautos paramos viešinimo;

82.7. nevykdo reguliarios projekto įgyvendinimo stebėsenos, kad užtikrintų projekto įgyvendinimą, kaip numatyta paramos paraiškoje ir (arba) veiklos apraše;

82.8. yra bankrutuojantis arba likviduojamas projekto įgyvendinimo metu;

82.9. prieštarauja, kad duomenys apie skirtą paramą būtų viešinami visuomenės informavimo tikslais pagal reglamento (EB) Nr. 498/2007 30 straipsnį ir 31 straipsnio antrosios pastraipos d punktą;

82.10. per 5 (penkerių) metų laikotarpį nuo paramos sutarties pasirašymo dienos be rašytinio Agentūros sutikimo pakeičia remiamos veiklos pobūdį, projekto įgyvendinimo reikalavimus ir nuosavybės formą, perduoda, įkeičia ar kitaip perleidžia kitam asmeniui už paramos lėšas įgytą turtą, nutraukia projekte numatytą vykdyti veiklą, pakeičia projekto įgyvendinimo vietą ar sąlygas;

82.11. nesudaro sąlygų ar neleidžia asmenims, turintiems teisę tai daryti, atlikti patikrą vietoje ir (arba) patikrinti, kaip įgyvendinamas projektas ir (arba) kaip vykdoma veikla po paramos suteikimo;

82.12. nepateikia, pateikia neteisingą informaciją arba nuslepia informaciją, kuri galėjo turėti reikšmės priimant sprendimą dėl paramos suteikimo arba turinčią reikšmės tinkamai paramos sutarties vykdymo kontrolei;

82.13. pažeidė kitas paramos sutarties sąlygas ir (arba) įsipareigojimus, prisiimtus pateikus paramos paraišką, ar vykdydamas projektą pažeidė kitų ES ar Lietuvos Respublikos teisės aktų, susijusių su projekto įgyvendinimu, reikalavimus.

XV. APSKUNDIMO TVARKA

83. Pareiškėjai ir (arba) paramos gavėjai, nesutinkantys su Agentūros, Ministerijos sprendimais, veiksmais arba neveikimu, susijusiais su paramos paraiškos, mokėjimo prašymo administravimu ir (arba) įgyvendinamo projekto administravimu, gali juos apskusti Veiksmų programos administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

XVI. INFORMACIJOS TEIKIMAS

84. Informacija ir paaiškinimai dėl paramos skyrimo suteikiami telefonais, nurodytais Agentūros interneto tinklalapyje www.nma.lt, taip pat elektroninio pašto adresu info@nma.lt.

85. Klausiant faksu ar elektroniniu paštu turi būti pateikiama aiški nuoroda į Veiksmų programos priemonės pavadinimą, klausiančiojo vardas ir pavardė arba juridinio asmens pavadinimas ir telefonas.

86. Atsakymai į klausimus, kurie gali būti aktualūs daugeliui potencialių pareiškėjų, skelbiami Agentūros tinklalapyje (www.nma.lt).

87. Informacija apie paramos paraišką vertinančius asmenis neteikiama.
